

ՎՅՈՑ ԼԵԳՈՒԻ ՆՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆ

Ա. Ե խ ա ս ա ի ր ե ց ի ն`

ԱՐՏԱՇԷՍ ՏԷՐ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ B.A., M.A.

ՀՐԱՆԴ ԳԱՆԳՐՈՒՆԻ

ՓԱՐԱՄԱԶ Կ. ՏՕՆԻԿԵԱՆ

ՊԵՅՐՈՒԹ

1968

ԱՆՁՆԱՆՈՒՆՆԵՐՈՒ ԲԱՌԱՐԱՆ

Պատրաստեց՝ ԱՐՏԱՇԷՍ ՏԷՐ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ

Այս մասը կցելով բառարանին կը հետապնդենք երկու նպատակ. 1) պատրաստ անուանացանկ մը տալ մեր այն ծնողներուն՝ որոնք կ'անհրկին երբ նորածինի մը անուն դնել պէտք ըլլայ. 2) գուտ հայկական եւ ժամանակի ընթացքին հայացած անունները իրենց մատուցանելով՝ արգելք ըլլալ օտար անձնանուններու գործածութեան (ներմուծուած են կարգ մը նորամուտ անձնանուններ՝ որոնք իրենց կազմութեամբ եւ հնչիւնով գեղեցիկ նկատուած են):

Անձնանուններուն իմաստները գտնելու համար դիմած ենք Հրաչեայ Անտեսանի «Հայոց Անձնանունների Բառարան» հնգահատոր աշխատասիրութեան եւ Webster's Practical Illustrated Dictionary-ին (New York, The World Publishing Co., 1941):

ԱՐԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱՆՈՒՆՆԵՐ

- ԱԲԳԱՐ – կաղ:
- ԱԲԷԼ – 1. սուգ. 2. հօտի անաջնորդ. 3. ունայնասիրութիւն:
- ԱԲԻՍՈՂՈՄ – խաղաղութեան հայր:
- ԱԲՐԱՀԱՄ – ժողովուրդի կամ բազմութեան հայր:
- ԱԴԱՄ – հող, երկիր:
- ԱԶԱՏ – ոչ-ստրուկ, անկախ:
- ԱԶՆԱԻՈՐ – հսկայ, վիթխարի մարդ, դիւցազն:
- ԱԹԱՆԱՍ – անմահ:
- ԱԼԻՇԱՆ – ծագումը անյայտ:
- ԱԼԵՔՍ – Աղեքսանդրի կրճատուած ձեւերէն:
- ԱԼԵՔՍԱՆ – տե՛ս Աղեքսանդր:
- ԱԼՊԵՐ – ազնուօրէն փայլուն:
- ԱՀԱՐՈՆ – լեռնաբնակ:
- ԱՂԱԹՈՆ – լաւ, բարի:
- ԱՂԱՆ – ազնուական, իշխան:
- ԱՂԱՍԻ – իր աղան:
- ԱՂԵՔՍԱՆԻՐ – մարդոց պաշտպան՝ օգնական:
- ԱՆԱՆԻԱ – աստուածաշնորհ:

- ԱՆԴՐԱՆԻԿ – մեծ, երէց, աւագ, առաջին:
- ԱՆԴՐԷԱՍ – առնական:
- ԱՆՈՒՇԱԻԱՆ – 1. անմահ հոգի. 2. քաղցր գիւղ:
- ԱՆՏՈՆ – աշխարհի հայր:
- ԱՆՏՐԷ – առնական, առնացի:
- ԱՇՈՏ – ծագումը անյայտ:
- ԱՌԱՔԵԼ – զրկել, ուղարկել:
- ԱՍԱՏՈՒՐ – Աստուածատուր անունին կրճատուած ձեւերէն:
- ԱՍՊԵՏ – ձիաւոր իշխան:
- ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ – Աստուծոյ տուածը:
- ԱՍՔԱՆԱԶ – հայ ժողովուրդին տրուած անուններէն մէկը:
- ԱՏՈՄ – ծագումը անյայտ:
- ԱՏՈՒՐ – տե՛ս Աստուածատուր:
- ԱՏՐՈՒՇԱՆ – հեթանոսական բազին:
- ԱՐԱ – դիցաբանական անուն:
- ԱՐԱՄ – 1. Արամէ քաղաւորի անունին կրճատեալ ձեւ. 2. հանգիստ:
- ԱՐԱՄԱՅԻՍ – քաղցր, մեղմ, քաղցրաբարոյ:

ԱՐԱՐԱՏ – լերան անուն:
 ԱՐԵԻ – արեգակ, արփի:
 ԱՐԹԻԻՐ – բարձր, ազնիւ:
 ԱՐԹՈՒՆ – ոչ-ֆնացած:
 ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ – 1. մեռեալներու յարու-
 թիւն. 2. գերագոյն իշխան:
 ԱՐԾԻԻ – ծանօթ թռչնագգիւն:
 ԱՐՄԱՆ – փափաֆ, կարօտ:
 ԱՐՄԵՆԱԿ – հայոց նահապետներէն:
 ԱՐՄԷՆ – 1. Արմենակ անունին կրճատ-
 ուած ձեւը. 2. հայ:
 ԱՐՇԱԿ – 1. արջուկ. 2. արու:
 ԱՐՇԱՄ – արջի ոյժ ունեցող:
 ԱՐՇԱԻԻՐ – այր մարդ, տղամարդ:
 ԱՐՍԷՆ – այր, տղամարդ:
 ԱՐՏԱԿ – փաղաֆշական ձեւ Արտաւազդ,
 Արտաւան անուններուն:
 ԱՐՏԱՇԷՍ – արդարութեամբ իշխող:
 ԱՐՏԱԻԱԶԳ – որուն արդարութիւնը
 հաստատուն է:
 ԱՐՓԻԱՐ – հաւանաբար արփի եւ այր
 բառերով շինուած անուն:
 ԱԻԱԳ – երէց, անդրանիկ, մեծ:
 ԱԻԵՏԻՔ, ԱԻԵՏԻՍ – բարի լուր:

 ԲԱԲԻԿ – հայրիկ:
 ԲԱԲԳԷՆ – տե՛ս Բարիկ:
 ԲԱԳ(Ա)ՐԱՏ – Միւր չաստուծոյ ստեղ-
 ծածը կամ տուածը:
 ԲԱԿՈՒՐ – աստուածորդի:
 ԲԱՌՆԱԲԱՍ – միսիքարութեան որդի:
 ԲԱՐԹՈՂԻՄԷՆՈՍ – Աստուծոյ որդի, կամ՝
 երօրորդի:
 ԲԱՐՈՒՆԱԿ – ճիւղ, ոստ:
 ԲԱՐՍԵՂ – թագաւոր:
 ԲԵՆԻԱՄԻՆ – 1. աջ ձեռքի գաւակ
 (այսինքն՝ բախտաւոր). 2. տան
 կրտսեր գաւակը:
 ԲԻԻԶԱՆԻ – Բիւզանդիոն (Պոլիս) քա-
 ղաֆի անունէն շինուած անուն:

ԲՕԼ – Պօղոս անուան եւրոպական ձեւը:
 ԳԱԲՐԻԷԼ – Աստուծոյ մարդ, Աստուծոյ
 հերոս:
 ԳԱԳԻԿ – ունի ասորեստանեան ծագում:
 ԳԱԼՈՒՍՏ – Հոգեգալուստ բառին կըը-
 ցատուած ձեւը:
 ԳԱՄԵՐ – լուսին:
 ԳԱՌՆԻԿ – գառն (ոչխարի ձագ) բառի
 փաղաֆշական ձեւը:
 ԳԱՍՊԱՐ – ունի արեւելեան ծագում:
 ԳԱՐԵԳԻՆ – ծագումը անյայտ:
 ԳԵՂԱՄ – կրնայ Գեղամայ ծով տեղա-
 նունէն շինուած անուն ըլլալ:
 ԳԵՐԱՍԻՄ – պատուաւոր, յարգելի:
 ԳԵՐՄԱՄ – պանդուխտ:
 ԳԷՆՐԳ – երկրագործ, հողագործ:
 ԳԻՍԱԿ – վարս, ծամ, մազ:
 ԳԻԻՏ – գտնուած բան:
 ԳՆԷԼ – գնուած:
 ԳՈՒՐԳԷՆ – գայլի պէս ֆաջ:
 ԳՐԻԳՈՐ – արթուն, պահակ:

 ԴԱՆԻԷԼ – Աստուած դատաւորս է:
 ԴԱԻԻԹ – սիրելի, սիրեցեալ:
 ԴԵՐԵՆԻԿ – վանքի որդի, ուխտի գա-
 ւակ:
 ԴՐԱՍՏԱՄԱՏ – ան որ ուղիղ փալուած-
 քով եկաւ:

 ԵԴՈՒԱՐԳ – լաւ պահակ:
 ԵԶԵԿԻԷԼ – Աստուած պիտի գորացնէ:
 ԵԶՆԻԿ – պզտիկ եզ:
 ԵՂԻԱ – Եհովան է Աստուածս:
 ԵՂԻԱԶԱՐ – Աստուած օգնական է:
 ԵՂԻՇԷ – Աստուած Տէր է:
 ԵՆՈՎՔ – նուիրեալ:
 ԵՍԱՅԻ – Տիրոջ փրկութիւն:
 ԵՐԱՆՈՍ – խաղաղարար, խաղաղասէր:
 ԵՐԵՄԻԱ – 1. Աստուած դրաւ հիմը. 2.
 լինալ:

ԵՐԿԱԹ - ծանօթ մետաղը:
 ԵՐՈՒԱՆԴ - արագընթաց:
 ԵՓՐԵՄ - պտղաւէտ, փարթամ:
 ԶԱՏԻԿ - յարութիւն:
 ԶԱՐԵՀ - ունի իրանական ծագում:
 ԶԱՐՄԱՅՐ - զարմանալի այր:
 ԶԱԻԷՆ - օգնող, օգնական:
 ԶԱՔԱՐ(ԻԱ) - Տիրոջ յիշատակը:
 ԶԳՕՆ - խելացի, իմաստուն:
 ԶՈՀՐԱՊ - կարմրափայլ:
 ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ - Աստուած մեզի հետ է:
 կրնատ ձեւերէն է Մանուէլը:
 ԷՏԿԱՐ - գեղարդ:
 ԸՆԾԱՅ - պարգեւ:
 ԹԱԳԻՈՐ - թագաւոր:
 ԹԱԴԷՈՍ - իմաստուն:
 ԹԱԹՈՒԼ - թաթ (անասուններու առ-
 ջելի ոտքը) բառին փաղափշական
 ձեւը:
 ԹՈՎՄԱՍ - բուն նշանակութիւնն է երկ-
 ուրեակ. սակայն հետագային նշա-
 նակած է նաեւ թերահաւատ՝ Թով-
 մաս առաքեալի պատմառով:
 ԹՈՐԳՈՄ - աստուածասէր:
 ԹՈՐՈՍ - աստուածասէր: Թէոդորոս ա-
 նունին կրճատեալ ձեւն է:
 ԺԱԳ - Յակոբ անունին ֆրանսական
 ձեւը:
 ԺԱՆ - Յովհաննէս անունին ֆրանսա-
 կան ձեւն է:
 ԺԻՐԱՅՐ - ժիր տղամարդ:
 ԺՈՐԺ - Գէորգ անունին ֆրանսական
 ձեւն է:
 ԻԳՆԱՏԻՈՍ - հրեղէն, լուսաւոր:
 ԻՇԵԱՆ - իշխող, ազնուական:
 ԻՍԱՀԱԿ - տե՛ս Սահակ:

ԼԵՒՈՆ - առիւծ:
 ԼԻՊԱՐԻՏ - ծագումը անյայտ:
 ԼՈՒԹՅԻ(Կ) - Լուդովիկոս անուն գեր-
 մանական ձեւն է: Կը նշանակէ հըն-
 չակաւոր պատերազմիկ:
 ԼՈՒՏԵՐ - հոչակաւոր պատերազմիկ:
 ԽԱԴ - թուր, սուր:
 ԽԱԺԱԿ - կապուտաչուի:
 ԽԱԶԱՏՈՒՐ - խաչի տուածը:
 ԽԱԶԵՐ - խաչ բառի յոգնակին. կամ՝
 Խաչերես անունին կրճատումը:
 ԽԱԶԵՐԵՍ - խաչ եւ երես բառերէն շի-
 նուած անուն:
 ԽԱԶԻԿ - պզտիկ խաչ, կամ՝ Խաչատուր
 անունին փաղափշական ձեւը:
 ԽՈՍՐՈՎ - բարեհամբաւ, հոչակաւոր,
 անուանի:
 ԽՈՐԷՆ - արեւիկ:
 ԾԱՏՈՒՐ - Աստուածատուր անուն կըր-
 մատ ձեւերէն:
 ԾԵՐՈՒՆ - ծերունի բառէն:
 ԾԵՐՕՆ - ծեր բառէն յառաջացած ա-
 նուն:
 ԿԱՅԾԱԿ - փայլակ:
 ԿԱՐԱՊԵՏ - թագաւորին առջեւէն գա-
 ցող եւ մամբայ բացող. առաջնորդ:
 Կրճատուած ձեւերէն է Կարօ:
 ԿԱՐԷՆ - ունի իրանական ծագում:
 ԿԱՐՊԻՍ - Կարապետ անունին կրճատ-
 ուած ձեւերէն:
 ԿԻՐԱԿՈՍ - տէրունի, տէրունական:
 ԿԻՐԵՂ - տիրաբար, իշխանաբար:
 ԿՈՄԻՏԱՍ - երկար մազերով, մազոտ:
 ԿՈՄՍ - իշխան:
 ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ - դիմացկուն, հաստատուն,
 ամուր:
 ԿՈՐԻԻՆ - առիւծի ձագ, հերոս:
 ՀԱՄԱԶԱՍՊ - ան որ խումբով ձիեր ու-
 նի:

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ - Քրիստոսի համբարձման ակնարկութեամբ ստեղծուած անուն:

ՀԱՅԿԱԶ(ՈՒՆ) - Հայկի սերունդէն:

ՀԱՅԿ(ԱԿ) - անյայտ ծագումով: Երբեմն նշանակած է հսկայ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ - կաթողիկոս, վանահայր:

ՀԱՆՐԻ, ՀԵՆՐԻ - տուն կառավարող:

ՀԵԹՈՒՄ - ծագումը անյայտ:

ՀՄԱՅԵԱԿ - օրհնեալ:

ՀՐԱՅՐ - կրակէ մարդ:

ՀՐԱՆԴ - կրակ:

ՀՐԱԶ(ԵԱՅ) - կրակէ աչք ունեցող:

ՂԱԶԱՐ(ՈՍ) - Աստուած օգնեց ինձի: Եղիազար անունին կրճատուած ձեւն է:

ՂԱՐԻՊ - 1. պանդուխտ. 2. զարմանալի, տարօրինակ:

ՂԵՒՈՆԴ - Լեւոն անունն է:

ՂՈՒԿԱՍ - յարութիւն:

ՃԱՆԻԿ - հաւանաբար նշանակէ հոգեակ:

ՃՈՆ - Յովհաննէս անունին անգլիական ձեւը:

ՄԱԿԱՐ - երջանիկ, բախտաւոր:

ՄԱՄԲՐԷ - 1. յստակութիւն. 2. պարարտ:

ՄԱՄԻԿՈՆ - ունի չինական ծագում:

ՄԱՆԱՍԷ - մոռացուցիչ:

ՄԱՆԿԱՍԱՐ - մանուկներու գլուխը՝ ուսուցիչ:

ՄԱՆՈՒԷԼ - Էմմանուէլի կրճատեալ ձեւը: Կը նշանակէ Աստուած մեզի հետ է:

ՄԱՆՈՒԿ - պզտիկ, երախայ:

ՄԱՍԻՍ - Արարատ լեռը:

ՄԱՏԹԷՈՍ - 1. պարգ. 2. կեանքի երգ:

ՄԱՐԳԱՐ(Է) - գուշակող:

ՄԱՐԶՊԵՏ - կուսակալ, մարզպան:

ՄԱՐԿՈՍ - 1. վտիտ, հիւժուած. 2. Հրատ մուրակի ծնունդ:

ՄԱՐՏԻԿ - մարտիկ:

ՄԱՐՏԻՐՈՍ - վկայ, նահատակ:

ՄԵԼԻՔ - իշխան, թագաւոր:

ՄԵԼՔԻՍԵԹԵԿ - արդարութեան թագաւոր:

ՄԵԼՔՈՆ - լոյսի թագաւոր:

ՄԵՍԻԱ - օծեալ:

ՄԵՍՐՈՊ - բերկրեալ:

ՄԵՐՈՒԺԱՆ - Միհրազօր: Յետոյ առած է դաւանան իմաստը:

ՄԻՀՐԱՆ - արեգակ, սէր, բարեկամութիւն:

ՄԻՀՐԴԱՏ - Միհր շաստուծոյ ստեղծածը:

ՄԻՆԱՍ - ունի եգիպտական ծագում:

ՄԻՍԱԿ, ՄԻՍԱՔ - Բարելոն:

ՄԻՐԱՔ - իշխանիկ:

ՄԻՔԱՅԷԼ - ա՞վ է Աստուծոյ պէս:

ՄԼԵՀ - սիրուն, գեղեցիկ:

ՄԽԻԹԱՐ - սփոփանք, մխիթարանք:

ՄԿՐՏԻԶ - մկրտող, կնքող:

ՄՀԵՐ - արեգակ:

ՄՈՎՍԷՍ - ջուրէն փրկուած կամ հանուած. բայց շատ հաւանաբար եգիպտական անուն մը:

ՄՈՒՇԵՂ - ունի հաթեան ծագում:

ՄՈՒՐԱՏ - փափաք, ցանկութիւն:

ՅԱԲԵԹ - 1. ընդարձակում. 2. գեղեցկութիւն:

ՅԱԿՈՔ - 1. կրունկէն բռնող. 2. խաբող:

ՅԱՐՈՒԹ(ԻԻՆ) - Զատիկ:

ՅՈՎԱԿԻՄ - Աստուած յարեալ:

ՅՈՎԱՆ - տե՛ս Յովհաննէս:

ՅՈՎԷԼ - Աստուծոյ սիրելի:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ - աստուածաշնորհ:
 ՅՈՎՆԱՆ - աղաւնի:
 ՅՈՎՍԷՓ - թող աւելցնէ (պգտիկներ):
 ՅՈՒՍԻԿ - յոյս բառով եւ իկ մասնիկով
 շինուած անուն:
 ՆԱԶԱՐ - նայուածք, հայեացք:
 ՆԱԶԱՐԷԹ - Պաղեստինի քաղաքներից
 մէկուն անունը:
 ՆԱՀԱՊԵՏ - նախահայր:
 ՆԱՅԻՐԻ - Հայաստանի տրուած հին ա-
 նուններէն շինուած անուն:
 ՆԵՐՍԷՍ - Ներսէս անունէն յառաջացած
 անուն:
 ՆԺԴԵՀ - պանդուխտ:
 ՆԻԿՈԼ - տե՛ս Նիկողայոս:
 ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ - ժողովրդայնաբ:
 ՆՇԱՆ - նշան:
 ՆՈՐԱՅՐ - նոր մարդ:
 ՆՈՒՊԱՐ - 1. առաջին պտուղ. 2. երեք
 տարեկան էգ գոմէշ:
 ՇԱՀԱՆ - կրճատեալ ձեւ Շահանշահ
 անունան՝ որ կը նշանակէ արքայից
 արքայ:
 ՇԱՀԷ - ծագումը անորոշ:
 ՇԱՀԷՆ - խոշոր եւ սպիտակ բազէ:
 ՇԱՀՆՈՒՐ - ծագումը անյայտ:
 ՇԱՆԹ - կայծակ:
 ՇԱԻԱՐՇ - ան որ սեւ՝ արու ձիեր կը
 պահէ:
 ՇՄԱԻՈՆ - լսող, հնազանդող: Ասկէ յա-
 ռաջացած է Սիմոն անունը:
 ՇՆՈՐՀՔ - շնորհ:
 ՈՍԿԱՆ - ոսկի բառէն:
 ՈՍԿԵՔԵՐԱՆ - քարտասան:
 ՔՍՏԱՆԻԿ - ազնուական, ազատ քաղաքէ:
 ՊԱՂՏԱՍԱՐ - ունի արեւելեան ծագում:
 ՊԱՆԴՈՒԽՏ - նժդեհ, քափառական:

ՊԱՏՐԻԿ - իշխանական աստիճան:
 ՊԱՐԳԵԻ - ընծայ:
 ՊԱՐԷՏ - վերակացու, հսկող:
 ՊԱՐՈՅՐ - շրջան, պտոյտ:
 ՊԵՌՆԱՐ - արջի պէս քաջ:
 ՊԵՏԻԿ - Պետրոս անունին կրճատեալ եւ
 գգուական ձեւը:
 ՊԵՏՐՈՍ - քար, վէմ:
 ՊԵՐՃ - փառաւոր:
 ՊՍԱԿ - տե՛ս պսակ բառը:
 ՊՕՂՈՍ - փոքր, փոքրիկ, սակաւիկ:
 ՌԱՖԱՅԷԼ - Աստուծոյ բժշկութիւն:
 ՌԱՖՅԻ - 1. բարձրացնող. 2. վրան ցո-
 լացող փայլակ. կամ պերճ՝ մեծա-
 փառ անձ:
 ՌԵԹԷՈՍ - աստուածամուէր:
 ՌՈՊԷՐ - հոշակաւոր, անուանի:
 ՌՈՍՏՈՄ - ուժգին գետ կամ հեղեղ:
 ՌՈՒԲԷՆ - տե՛ս, որդի (կոչական):
 ՍԱՀԱԿ - ծիծաղ կամ ուրախութիւն:
 ՍԱՄՈՒԷԼ - Աստուած լսեց:
 ՍԱՄՍՈՆ - արեւ, արեգակ:
 ՍԱՍՈՒՆ - գաւառի անուն:
 ՍԱՐԳԻՍ - ծիածան:
 ՍԱՐՀԱՏ - սահման, սահմանագլուխ:
 ՍԵՂՐԱԿ, ՍԵՂՐԱՔ - բարեկական ծա-
 գում ունի:
 ՍԵՊՈՒՀ - ազնուագարմ:
 ՍԵՐՃ - տե՛ս Սարգիս:
 ՍԵՐՈՎԲԷ - հրեշտակներու դաս մը:
 ՍԵՒԱԿ - սեւ աչք:
 ՍԵՒԱՆ - Սեւանայ ծովուն անունէն յա-
 ռաջացած անուն:
 ՍԻՄՈՆ - տե՛ս Շմաւոն:
 ՍԻՈՆ - 1. Պաղեստինի լեռներէն. 2.
 Երուսաղէմ:
 ՍԻՍԱԿ - ծագումը անյայտ:
 ՍԻՐԱԿԱՆ - սիրելի:
 ՍԻՐԱՔ - ունի երբայական ծագում:

ՍՄԲԱՏ – ծագումը անյայտ:
 ՍՈԿՐԱՏ – անվթար գորութիւն:
 ՍՈՂՈՄՈՆ – 1. կատարեալ. 2. խաղա-
 դարար:
 ՍՈՒՐԷՆ – ուժեղ, գորաւոր:
 ՍՈՒՔԻԱՍ – հանդարտ, խաղաղ:
 ՍՏԵՓԱՆ(ՆՈՍ) – պսակ:
 ՍՐԱՊ(ԻՈՆ) – ունի յունական ծագում:
 ՎԱԶԳԷՆ – գորտ:
 ՎԱՀԱԳ(Ն) – յաղթական:
 ՎԱՀԱՆ – 1. տե՛ս Վահագն. 2. մկունդ,
 ասպար:
 ՎԱՀԱՆԻԿ, ՎԱՀԻԿ – տե՛ս Վահան:
 ՎԱՀԷ – լուագոյն:
 ՎԱՀՐԱՄ – տե՛ս Վահագն:
 ՎԱՀՐԻՃ – բարեհոս, լաւ հոսող:
 ՎԱՂԱՐՇ(ԱԿ) – իրանական անուն:
 ՎԱՂԻՆԱԿ – ծագումը անյայտ:
 ՎԱՆԱԿԱՆ – վանքի միաբան:
 ՎԱՆԻԿ – թերեւս Յովհաննիկ անունին
 կրճատուած ձեւը: Կրնայ նաեւ վան
 քաղաքի անունէն յառաջացած ա-
 նուն ըլլալ:
 ՎԱԶԱԿԱՆ – ունի իրանական ծագում:
 ՎԱԶԷ – ձագուկ:
 ՎԱՐԱԶԳԱՏ – վարագ կենդանիին անու-
 նով շինուած անուն:
 ՎԱՐԴ – ծանօթ ծաղիկը:
 ՎԱՐԴԱՆ – ունի իրանական ծագում:
 ՎԱՐԴԱՎԱՌ – ծանօթ տունէն շինուած
 անուն:
 ՎԱՐԴԳԷՍ – վարդագոյն մազեր ունե-
 ցող, ուսկեհեր:
 ՎԱՐՈՒԺ(ԱՆ) – արու թռչուն:
 ՎԻԳԷՆ – յաղթական:
 ՎՌԱՄ – տե՛ս Վահագն:
 ՎՌԱՄՇԱՊՈՒՀ – Վրամ եւ Շապուհ ա-
 նուններէն շինուած անուն:
 ՎՐԷԺ – ռիս, ռիսակալութիւն:

ՎՐԹԱՆԷՍ – ծագումը անյայտ:
 ՎՐՈՅՐ – ծագումը անյայտ:
 ՏԱԹԵԻ – Տաթեւ վանքի անունով շին-
 ուած անուն:
 ՏԱՀԱՏ – թերեւս պարգեւ:
 ՏԱՏՈՒՐ – Աստուածատուր անունէն ձե-
 ւափոխուած:
 ՏԱՐՕՆ – համանուն գաւառէն առնուած:
 ՏԱՔԷՍ – ծագումը անյայտ:
 ՏԻԳՐԱՆ – իրանական անուն:
 ՏԻՐԱՅՐ – Տիրոջ մարդ:
 ՏԻՐԱՆ – Տիր չաստուծոյ անունով կազ-
 մուած անուն:
 ՏՐԴԱՏ – Տիր չաստուծոյ տուածը:
 ՏՕՆԱՊԵՏ – տօնակատարութեան մը կամ
 խնճոյքի մը պատասխանատու:
 ՏՕՆԻԿ – պզտիկ տօն. կամ տօնական
 բառին կրճատեալ ձեւը:
 ՐԱՅՅԻ – տե՛ս Ռաֆֆի:
 ՅԱԻԱԿ – թերեւս ցաւող աչք իմաստով:
 ՅՈՂԱԿ – յառաջացած *յող*, *յողալ* բառէն:
 ՓԱՅԼԱԿ – կայծակ:
 ՓԱՆՈՍ – փայլուն, մաքրափայլ:
 ՓԱՌԷՆ – փառք բառէն յառաջացած:
 ՓԱՐԱՄԱԶ – կուսակալ:
 ՓԻԼԻՊՊՈՍ – ձիասէր:
 ՔԱԶԱՅՐ – քաջ մարդ:
 ՔԵՐՈՐ – տե՛ս Քերովրէ:
 ՔԵՐՈՎԲԷ – հրեշտակ:
 ՔՐԻՍՏԱՓՈՐ – քրիստոսարեք, քրիստո-
 սակիր:
 ՕԳՍԷՆ – ունի յունական ծագում:
 ՕՆՆԻԿ – ծագումը անյայտ: Հաւանաբար
 Յովհաննէս անունէն:
 ՕՇԻՆ – ծոթքին:
 ՖԻՐՈՒԶ – յաղթող, յաղթական:
 ՖՐԱՆՍՈՒԱ – ազատ:

Ի Գ Ա Կ Ա Ն Ա Ն Ձ Ն Ա Ն Ո Ւ Ն Ն Ե Ր

ԱԳԱՊԻ - սէր:
 ԱԳՆԷՍ - մաքուր, պարկեշտ, սուրբ:
 ԱԶԱՏՈՒՀԻ - ազատ բառով եւ ուիի մասնիկով կազմուած անուն:
 ԱԶԳԱՆՈՅՇ - ազգ եւ անոյշ բառերով կազմուած անուն:
 ԱԶՆԻԻ - համեստ:
 ԱԼԻԾ - ազնիւ, ուրախ:
 ԱԼԻՍ - տե՛ս Ալիծ:
 ԱՂԱԻՆԻ - համանուն թռչունը:
 ԱՅԾԵՄՆԻԿ - այծեամ:
 ԱՅՏԱ - հաւանաբար ունի երբոպակամ ծագում:
 ԱՆԱՀԻՏ - 1. անարատ, անբիծ. 2. Անահիտ չաստուածուհին:
 ԱՆԱՅԻՍ - կրնայ Անահիտ անունի ազակեալ ձեւերէն ըլլալ:
 ԱՆԳԻՆԷ - ծագումը անյայտ:
 ԱՆԹԱՌԱՄ - չթառամող:
 ԱՆԺԵԼ - հրեշտակ:
 ԱՆԻ - Անի քաղաքին անունով կազմուած անուն:
 ԱՆՆԱ - շնորհ, գթութիւն:
 ԱՆՈՅՇ - 1. անմահ. 2. քաղցր:
 ԱՇԽԵՆ - իշխանուհի:
 ԱՍՏՂԻԿ - պզտիկ աստղ:
 ԱՏՐԻՆԷ - Ատրիակամ ծովէն կամ քաղաքէն:
 ԱՐԱՔՍԻ - Հայաստանի գետերէն:
 ԱՐԵԳՆԱԶԱՆ - արեւ եւ նազանք բառերէն շինուած անուն:
 ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ - հայկուհի:
 ԱՐՄԻԿ - Արմինէի կրնատուած ձեւ:
 ԱՐՄԻՆԷ - Արմէն անունէն շինուած անուն:
 ԱՐՇԱԼՈՅՍ - արեւածագ:
 ԱՐՇԱԿՈՒՀԻ - տե՛ս Արշակ:

ԱՐՈՒՍ - հարս:
 ԱՐՈՒՍԵԱԿ - լուսաստղ:
 ԱՐՍԻՆԷ - Արսէն անունէն շինուած անուն:
 ԱՐՏԱ - ծագումը անյայտ:
 ԱՐՏԵՄԻՍ - յոյն չաստուածուհի. կը նշանակէ առողջ:
 ԱՐՓԻՆԷ - արեւ, արեգակ:
 ԲԵՐԿՐՈՒՀԻ - բերկրանք բառով եւ ուիի մասնիկով շինուած անուն:
 ԲԵՐՍԱԲԷ - երդումի ազգիկ:
 ԲՐԱԲՈՆ - յաղթութեան մրցանակ:
 ԳԱՅԻԱՆԷ - լատինական ծագումով անուն:
 ԳԵՂԱՆՈՅՇ - գեղ եւ անոյշ բառերով շինուած անուն: կրնատեալ ձեւն է գեղոյշ:
 ԳԵՂՈՒՀԻ - գեղեցկուհի:
 ԳՈՀԱՐ(ԻԿ) - թանկագին քար:
 ԴԵՂՁԱՆԻԿ - դեղձանիկ ծանօթ թռչունը:
 ԴՇԽՈՅ - թագուհի:
 ԵՂԻՍ(ԱԲԵԹ) - Աստուած է անոր երդումը:
 ԵՍԹԵՐ - աստղ մը, քարի քախտ:
 ԵՐԱՆԻԿ - երջանիկ:
 ԵՐԱՆՈՒՀԻ - երջանկուհի: կրնատեալ ձեւն է Երան:
 ԵԻԱ - 1. կեանք. 2. իգական սեռ:
 ԵԻԳԻՆԷ - բարեծնունդ, ազնուատոհմ, ազնուական: Օտար ձեւն է Էօժէնի:
 ԵՊՐԱՔՍԻ - բարեբախտութիւն, քարի վարմունք:
 ԵԻՓԻՄԷ - քարի քախտ բերող խօսք, գովեստ:

ԶԱՊԷԼ – Եղիսաբեթ անունին կրճատեալ
ձեւերէն:

ԶԱՐՈՒՀԻ – գար (ոսկի) բառով եւ ուիի
մասնիկով շինուած անուն:

ԶԷԼԱ – Եւրոպական անուն:

ԶԵՓԻՒՌ – թեթեւ հով:

ԶՄՐՈՒԽՏ – թանկագին քար մը:

ԶՈՒԱՐԹ – ուրախ:

ԷԼԻԶ – Եւրոպական էլիզապեթ անուն
կրճատուած ձեւն է. տե՛ս Եղիսա-
բեթ:

ԷՄՄԱ – ճարտար, կենսունակ:

ԷՏՄԱ – Եւրոպական անուն:

ԷՕԺԷՆԻ – տե՛ս Եւզիմէ:

ԸՂԶԱՆՈՅՇ – իդճ (փափաֆ) եւ անոյշ
բառերով կազմուած անուն:

ԹԱԳՈՒՀԻ – թագաւորի կին:

ԹԱԼԻՆ – Թալին տեղանունէն շինուած
անուն:

ԹԱՄԱՐ(Ա) – արմաւենի:

ԹԵՐԵԶ – կոտոշէ ականջներ կրող՝ ու-
նեցող:

ԺԱՆԷԹ – Աստուծոյ շնորհքը:

ԺԻԻԼԻԷԹ – փետրալի, մօրուսաւոր:

ԻՍԿՈՒՀԻ – իսկական տիրուհի:

ԻԻՂԱԲԵՐ – իւղ բերող:

ԼԵՆԱ – տե՛ս Հեղինէ:

ԼԻԶԱ – կրնայ յառաջացած ըլլալ ֆրան-
սական Լուիզա անունէն՝ որ կը նշա-
նակէ հռչակաւոր պատերազմիկուհի:
Կամ՝ էլիզապեթ անունին կրճատ-
եալ ձեւերէն է:

ԼԻԼԻ – կրնայ օտար Lily (շուշան) բա-
ռէն յառաջացած անուն ըլլալ:

ԼԻՏԻԱ – Լիտիա երկրի բնակիչ:

ԼԻՒՍԻ(Ա) – մայրամուտին ծնած:

ԼՈՒՍԱԲԵՐ – լոյս բերող:

ԼՈՒՍԱԾԻՆ – լոյսի ծնունդ:

ԼՈՒՍԱՐՓԻ – լոյս եւ արփի բառերէն
շինուած անուն:

ԼՈՒՍԻԿ – Լուսին անունի գգուական
ձեւը:

ԼՈՒՍԻՆ – լուսին բառէն:

ԼՈՒՍՆԹԱԳ – Լուսնթագ մոլորակին ա-
նունէն:

ԽԱԹՈՒՆ – ազնուական տիկին:

ԽՆԿԱԲԵՐ – խումկ բերող (ինչպէս կայ
իւղաբեր):

ԽՈՍՐՈՎԻԴՈՒԽՏ – Խոսրով անունով եւ
դուխտ (դուստր) բառով շինուած
անուն:

ԾԱՂԻԿ – վարդ:

ԾԱՂԿԱՆՈՅՇ – ծաղիկ եւ անոյշ բառե-
րով շինուած անուն:

ԾՈՎԱԿ – պատիկ ծով:

ԾՈՎԻԿ – պատիկ ծով:

ԾՈՎԻՆԱՐ – փայլակ:

ԿԱՏԱՐ – գագաթ: Կրնայ ըլլալ նաեւ Կա-
տարինէ անունան կրճատեալ ձեւը:

ԿԱՏԱՐԻՆԷ – մաքուր:

ԿԱՐԻՆԷ – Գայիանէ անունէն՝ հնչումի
փոփոխութեամբ: Պատահական նմա-
նութիւն ունի Կարին քաղաքի ա-
նունին հետ:

ԿԻԻԼԻԶԱՐ – ոսկեվարդ:

ԿԻԻԼՎԱՐԳ – ոսկեվարդ:

ԿՐԷՅՍ – Շնորհիկ անունան անգլիական
ձեւը:

ՀԱԶԱՐՎԱՐԳ – հազար վարդ:

ՀԱՄԵՍՏՈՒՀԻ – համեստ բառով եւ ու-
հի մասնիկով շինուած անուն:

ՀԱՅԿԱՆՈՅՇ – Հայկ անունով եւ անոյշ
բառով շինուած անուն:

ՀԱՅԿՈՒՀԻ — Հայկ անունով եւ ուիի մասնիկով շինուած անուն:
 ՀԵՂԻՆԷ — 1. գեղեցիկ կողով՝ գոր գարդարելով կը նուիրէին Արտեմիս չաստուածուհիին. 2. լոյս:
 ՀԵՐԱ — տե՛ս Հերանոյշ:
 ՀԵՐԱՆՈՅՇ — հեր եւ անոյշ բառերով կազմուած անուն:
 ՀԵՐՄԻՆԷ — կապ ունի Հերմէս չաստուծոյ հետ:
 ՀՆԱԶԱՆԴ — հլու, խոնարհ:
 ՀՈՒՐԻ(Կ) — երկնային սեւաչուի գեղեցկուհի:
 ՀՌԻՓՍԻՄԷ — ընկեցեալ:
 ՀՐԱՆՈՅՇ — կրակ եւ անոյշ բառերով շինուած անուն:

ԶՈՒԻԿ — պգտիկ ձու՝ հաւկիթ:
 ՄԱԹԻԼՏ — քաջ պատերազմիկուհի:
 ՄԱԿԻ — Մարգրիտի կրճատեալ ձեւերէն:
 ՄԱՆԻՇԱԿ — ծանօթ ծաղիկին անունը. կը գրուի նաեւ Մանուշակ:
 ՄԱՆՆԻԿ — ծագումը անյայտ:
 ՄԱՐԱԼ — եղնիկ:
 ՄԱՐԳ(Ա)ՐԻՏ — քանկագին քար:
 ՄԱՐԿՕ — տե՛ս Մարգ(ա)րիտ:
 ՄԱՐԹԱ — տիրուհի:
 ՄԱՐԻ(ԱՄ) — 1. լուսաւորեալ. 2. պարկեշտ, համեստ կին. 3. աղախին:
 ՄԱՐԻՑԱ — տե՛ս Մարի:
 ՄԱՏԼԷՆ — Մագթաղեմիի փրանսական ձեւ: կը նշանակէ Մագթաղեմացի:
 ՄԱՔՐՈՒՀԻ — մաքուր բառով եւ ուիի մասնիկով շինուած անուն:
 ՄԵԼԻՆԷ — հացի (ծառ):
 ՅԱՍՄԻԿ — ծանօթ ծաղիկը:
 ՆԱԶԵԼԻ — ծեփծեփուն, սիրուն:
 ՆԱԶԵՆԻԿ — տե՛ս Նազելի:

ՆԱԶԻԿ — տե՛ս Նազելի:
 ՆԱՅԻՐԻ — Հաստամի հին անուններէն:
 ՆԵԼԼԻ — տե՛ս Հեղինէ:
 ՆԵԿՏԱՐ — հիւք, հոյգ:
 ՆՈՅՆՄՁԱՐ — Նոյ նահապետի կնոջ անունը:
 ՆՈՅՆՄԻ — իմ քաղցրութիւնս:
 ՆՈՐԱ — Լէոնորա, էլիանոր անուններուն կրճատեալ ձեւը: կը նշանակէ լոյս:
 ՆՈՒԱՐԳ — 1. ընծայ, պարգեւ. 2. նորարաց՝ նորածիլ վարդ:
 ՆՈՒԷՐ — ընծայ:
 ՆՈՒՊԱՐ — 1. առաջին պտուղ. 2. երեք տարեկան էգ գամէշ:
 ՆՈՒՆՈՒՑԱՐ — ծանօթ ծաղիկը:
 ՆՈՒՐԻՑԱ — լուսաւոր, լուսեղէն:
 ՇԱՂԻԿ — Շաղոսկի անունն փաղափշական ձեւը:
 ՇԱՀԱՆԴՈՒԵՏ — Քազաւորներու դուստր:
 ՇԱՔԷ — ծագումը անյայտ:
 ՇՆՈՐՀԻԿ — շնորհ բառէն:
 ՇՈՂԵՐ — շոգ բառի յոգնակին:
 ՇՈՂԻԿ — պգտիկ շոգ:
 ՇՈՒՇԱՆ(ԻԿ) — ծանօթ ծաղիկը:
 ՇՈՒՇԻԿ — Շուշանիկի կրճատեալ ձեւերէն:
 ՈՍԿԵՀԱՏ — ոսկի եւ հատ բառերով շինուած անուն:
 ՈՍԿԻ — ոսկի բառէն:
 ՈՎՍԱՆՆԱ — օրհներգութիւն:
 ՊԱՅԾԱՌ — լուսաւոր, փայլուն:
 ՊԵԹԹԻ — կրնայ էլիգապեթ անունն կըրճատեալ ձեւերէն ըլլալ:
 ՊԵՐԹԱ — փայլուն:
 ՊԵՐՃԱՆՈՅՇ — Պերճի դուստրը:
 ՊԵՐՃՈՒՀԻ — փառաւորուհի:
 ՊԷԱԹՐԻՍ — երջանկացնող:

ՌԵԲԵԿԱ – հանգոյց, կապ: Երբայական:
 ՌԵՀԱՆ – ծանօթ բոյսը:
 ՌԻԹԱ – Մարկարիթա (Մարգրիտ) օտար
 անունին կրճատուած եւ գգուական
 ձեւն է: Կը նշանակէ թանկագին
 ֆար:
 ՌՈԶ(ԻՆ) – տե՛ս Վարդուհի:
 ՌՈՒՊԻՆԱ –
 ՍԱԹԵՆԻԿ – սաթ (թանկագին ֆար) բա-
 ռով եւ ենիկ մասնիկով կազմուած
 անուն:
 ՍԱԼԻԻ – նոնի:
 ՍԱՆԴՈՒԽՏ – սան եւ դուխտ (դուստր)
 բառերէն շինուած անուն:
 ՍԱՌԱ – իշխանուհի, թագուհի:
 ՍԵԴԱ – տիրուհի:
 ՍԵԶԱ – ծագումը անյայտ:
 ՍԵՍԻԼ – կոյր:
 ՍԻԼՎԱ – անտառաբնակ
 ՍԻՐԱՆ(ՈՅՇ) – սէր եւ անոյշ բառերով
 շինուած:
 ՍԻՐԱՐՓԻ – սիրոյ արեգակ:
 ՍԻՐՈՒՀԻ – սիրեկան, սիրելի:
 ՍԻՐՈՒՆ – գեղեցիկ, անուշիկ:
 ՍԻՐՎԱՐԴ – սիրոյ վարդ:
 ՍԻԻԶԱՆ, ՍԻԻԶԻ – շուշան:
 ՍՈՆԱ – 1. բարձրահասակ. 2. էգ բաղ:
 ՍՈՆԻԱ – տե՛ս Սոնա:
 ՍՈՆԻԿ – Սոնայի գգուական ձեւ:
 ՍՈՖԻ(Ա) – իմաստութիւն:
 ՍՐԲՈՒՀԻ – սուրբ կին կամ աղջիկ:
 ՍՕՍ, ՍՕՍԻ – ծանօթ ծառ:
 ՎԱԼԱՆԹԻՆ – ուժեղ, զօրաւոր:
 ՎԱՆՈՒՀԻ – վան բառով եւ ուհի մաս-
 նիկով շինուած անուն:
 ՎԱՐԳԱՆՈՅՇ – վարդան անունէն եւ ա-
 նոյշ բառէն շինուած անուն:

ՎԱՐԴԻԹԵՐ – վարդի թերթ:
 ՎԱՐԴՈՒՀԻ – վարդի թերթ:
 ՎԱՐԴՈՒՀԻ – վարդ բառով եւ ուհի
 մասնիկով շինուած անուն:
 ՎԱՐՍԵՆԻԿ – լաւ մազերով:
 ՎԵՀԱՆՈՅՇ – վեհ եւ անոյշ բառերով
 շինուած անուն:
 ՎԵՐԱ – ծագումը անյայտ:
 ՎԵՐԳԻՆԷ – կոյս, աղջիկ:
 ՎԵՐԺԻՆ – տե՛ս Վերգիմէ:
 ՎԻՔՈՐԻԱ – յաղթութիւն:
 ՎՐԷԺՈՒՀԻ – վրէժ բառով եւ ուհի մաս-
 նիկով կազմուած անուն:
 ՏԱԼԻԹԱ – աղջիկ: Երբայական:
 ՏԻԱՆԱ – չաստուածուհի:
 ՏԻԳՐԱՆՈՒՀԻ – Տիգրան անունով եւ ու-
 հի մասնիկով կազմուած անուն:
 ՏԻՐՈՒՀԻ – տէր բառով եւ ուհի մաս-
 նիկով շինուած անուն:
 ՏՈԼԻՆԷ – ցոլ բառով եւ ինէ մասնիկով
 կազմուած անուն:
 ՏՕՂԻԿ – ցօղ բառէն յառաջացած անուն:
 ՓԱՅԼԱԾՈՒՆ – ծանօթ մոլորակը:
 ՓԱՅԼՈՒՆ – լուսաւոր, լուսաշող:
 ՓԱՌԱՆՁԵՄ – կրճայ պարսկական ծա-
 գում ունենալ:
 ՓԵՐՈՒԶ – երկնափոյն թանկագին ֆար
 մը:
 ՔԼԱՐԱ – փայլուն:
 ՔՆԱՐ(ԻԿ) – լարաւոր նուագարան մը:
 ՔՐԻՍՏԻՆԷ – Քրիստոսի պատկանող:
 ՕՖԵԼԻԱ – օձ:
 ՖԼՈՐԱ – ծաղիկներ:
 ՖԻՄԻ – տե՛ս Եւփիմէ: